SKIEN KOMMUNE

Notat

Til: Bystyret

Fra: Kommunedirektøren

Høringsuttalelse NOU 2022:6 Nett i tide – om utvikling av strømnettet

Strømnettutvalget har levert sin utreding og svart på sitt tredelte mandat:

1. Tiltak for å redusere tiden det tar å utvikle og konsesjonsbehandle nye nettanlegg
2. Prinsipper for å ivareta en samfunnsøkonomisk utvikling av strømnettet i en tid med stor usikkerhet om forbruksutviklingen
3. Mulige forbedringer i systemet med tilknytningsplikt.

Vår oppfatning er at utvalgets tiltak innenfor disse tre områdene bærer preg av for lite forståelse av alvoret i situasjonen norsk industri står ovenfor og hva som skal til for at Norge skal kunne nå sine innenlandske klimamål. Dette gjelder både dagens industri sin mulighet til å bidra til målet om 55% reduksjon av CO2-utslipp innen 2030, og dens konkurransekraft inn i markeder som i større og større grad etterspør «grønne» produkter. I tillegg er det vanskelig å se hvordan de foreslåtte tiltakene bidrar til at det etableres ny, kraftforedlende industri i Norge innenfor en rimelig tidsperiode.

Modne prosjekter og områder: Industrien i Grenland har i over 90 år bygd opp en unik kompetanse og attraktivitet basert på god og stabil krafttilgang, noe som viser seg i en lang rekke modne prosjekter innenfor overgang til mindre bruk av fossile innsatsmidler, og etablering av ny industri. Flere av disse prosjektene er nær investeringsbeslutning. Regionens nye industriområder er langt fremskredne, og jobbes svært aktivt med. Som en del av en etablert industriregion innebærer også nettinvesteringer i nye, nærliggende områder en begrenset risiko da det oppleves en betydelig pågang av modne prosjekter også her.

Begrenset usikkerhet: Utviklingen i Grenland skjer i eller i samvirkning med eksisterende, globalt konkurransedyktige virksomheter med store bundne kapitalverdier og unik industriell kompetanse. Dette gir stor tilgang av prosjekter kombinert med en høy modenhetsgrad og innebærer at usikkerheten om forbruksveksten innenfor denne regionen er lav. Det synes som om kostnader ved manglende nett (utsettelse og/eller bortfall av verdiskapning) ikke tatt med som reelle samfunnsøkonomiske tap.

Det mest usikre i denne regionen er ikke forbruket, men tilgangen på nettkapasitet. Som en moden industriregion vil en økt nettkapasitet av erfaring tiltrekke seg ytterlige etableringer.

Mer proaktivt handlingsrom: Vi anser det som helt avgjørende at nettselskapene blir gitt en mer proaktiv rolle – og insentiveres eller gis i oppdrag – å bygge ut nett innenfor identifiserte pressområder/industrielle klynger, der kostnadene i stor grad tas i forkant i

stedet for å avvente avtaler om anleggsbidrag før prosessen kan starte. Uten en slik endring vil kostnadene ved flaskehalser i nettet kunne bli betydelig større enn risikoen ved å være i forkant av utviklingen. Det bør ses på andre finansieringsordninger enn prosjektspesifikke anleggsbidrag for å sikre at den nødvendige forsterkningen av sentralnettet knyttet til disse spesielt modne områdene kan gjøres mer sømløst og effektivt.

Prioritering: Dagens «først-til-mølla»-prinsipp er åpenbart uegnet til å sikre nødvendig og rask nok utbygging av nettet og den medvirker ikke til prioriteringene vi ser må gjøres for tildeling av kapasitet i nettet. Vårt regionale nettselskap, Lede, har utviklet en modell som tar inn modenhetsbegrepet som utvalgskriterium. Dette er en klar forbedring, men med dagens begrensninger vil man neppe unngå at det må prioriteres basert på en definisjon av «samfunnsnytte» som modenhetsbegrepet ikke har tatt opp i seg.

Økte ressurser: Vi støtter Strømnettutvalgets forslag om økte ressurser til konsesjonsmyndighetene, og ber departementet vurdere hvordan dette på kort sikt kan gjøres ved å hente inn ressurser fra regionale og lokale nettaktører.

Parallelle prosesser: I tillegg er vi enige i at deler av konsesjonsprosessene må gjøres i parallell, med klare tidsfrister i behandlingen. I tillegg må det vurderes å innføre maksimaltider for behandling i det enkelte ledd.

For industrien i Grenland
Sverre Gotaas - Herøya Industripark, Magnar Bakke – INEOS Bamble,
Rodney Ishak – INOVYN Norge, Frode Hegra Jacobsen – REC Solar Porsgrunn,
Per Ole Morken – Norcem Brevik, Ole-Jacob Siljan – Yara Porsgrunn
Kristin Saga – NHO Vestfold og Telemark